

Adeel Aziz Collection

کانگریس کمتی کابل کا سرو براجی نظام اور مهابهارت سرو راجیه پارتی کا پروکرام

£ 1971

هوکی نیخوف برهین رامروان استانبول دهلی محودبلتسطیناس

الله اكبر

مهابهادت سروداجیه یارتی

5

پروکرام

سروری زیبا فنط اس ذات بی همتا کوهی حکمران هی اك وهی باق بتان آذری

مهابهارت سروراجیه پارتی کی بروگرام کاتعارف کرانی سی پهلی چند سطرین کانگریس کمیتی کابل، کی متعلق لکهنا ضروری هین .

سنه ۱۹۱۰ مین هندوستان کی آزادی پسند جماعتون کی چند افراد کابل مین جمع هوئی . کوئی بلوچستان اورپشتانیه (سرحدی علاقه) کی بهارون اور جنگلون کو عبور کرکی پہنچا اور کوئی یوروپ کاچکر کات کر ایران کی دشت وبیابان سی گذرا . حکومت افغاستان کی همدردی سی ان لوگون کی سرگرمی نی کابل کو تحریک آزادی هند کا ایک زبردست مرکز بنادیا .

سب سی پهلی زار روس نی اس مرکز کی بعض کارروائیون سی برطانیه کو مطلع کیا جس کی تفصیل ایك روسی پمفلت موسومه به (سونی کی پتری) مین ملتی هی . چند روز بعد هندوستان مین هاری بعض کاغذات پکری گئ . اس پر برطانیه نی اس مرکز کو دبانی کی لئی پوری توجه سی کام لیا اور امیر حبیبالله خان کواس پر راضی کرلیا که وه ان لوگون کو منتشر کردین . امیرنی بعض کو افغانستان سی رخصت کردیا اور بعض کو نظربند وقید کرلیا مگر انگریزون کی حوالی کسی کو نه کیا .

هندوستانی مسلمانون مین سی جن پر شبه هوسکتاتها که وه اس مرکز سی تعلق رکهتی هین بهت بری تعداد مین گرفتار کرائی گئی . حضرة شیخ الهند (تغمده الله بغفرانه) کو اسی سلسله مین بریف مکه نی انگریزون کی حوالی کردیا اور وه ایك عرصه تك

. نتا مین اسیر رهی .

مگرفقطاسی قدر کافی به بن بها. برطانیه جانتا بها که ماوراء السند کی آزاد برقون مین پرانی (جماعت مجاهدین هندیه) اور نئی مهاجر (افغان مجاهدین) کی متعدد مراکزسی هارا گهر تعلق هی اور امیر افغانستان کی کارروائی اس اتصال پر کوئی بهی اثر نهیی دال سکتی اسکتی دال سکتی درولیت ایکت به نافذ کرنی پرمجبور هوا .

هندوستان کی قانونی کو نسل کو مفصل واقعات بنانی کی اسمین همت نه تهی . هندوستانیون کی متفقه مخالفت کی با وجود اپنی خانهساز میجارتی کی زور پر د رولیت ایکت ، منظور تو کرالیا ، لیکن اسکا نتیجه به نکلا که نیشل کانگریس مین حرکت پیدا هوئی اور اس

مقصدی لئی رساکشی شروع هوگئی، که کونسلون مین حقیق طافت هندوستانیون کی هاتبه مین هونی چاهئی اور مها تا گاندهی نمو دار هوئی . هاری قیدی زمانی مین افغان هم سی گهری همدروی رکهتی شی غریب وامیر بغیر کسی جان پهیچان کی بوقت ضرورت هاری مدد کرتی رهی . اس وقت افغانستان مین انقلاب کی تیاریان هورهی تهین بوهان کی انقلابی جاعتون سی هاری دوستی تهی . اس لئی هاری کا مین زیاده رکاوت بهن هوئی چنانچه انقلاب روس کی بعد هارا ایك رویق قید سی بهاگ کر برفانی موسم مینان دوستون کی مددسی بخارا روی بهنچ گیا . هارا یه وقت زیاده تر اتحاد افغانستان و هندوستان کا تفصیل بروگرام سوچنی مین صرف هوا .

بنه ۱۹۱۹ مین امیر جیبالله خان قتل هوگی اور اعلاحضرت امیر امانالله خان تخد استقلال افغانستان پر متمکنهوئی. اس وقت حرب عمومی ختم هو چکی تهی . اگر انقلابی افغان امیرکی قتل کی پهلی شش مین ناکام نه هوتی جبکه حرب عمومی اپنی انتهائی زور پرتهی دنیا کی ساست کا نقشه یقناً مدل حاتا .

امیر امان الله خان کی شروع سلطنت سی هم پهر آزاد هوگی، هارا قید کی زمانی مین مرتب کیاهوا پروگرام اس وقت همین بهت کام دی گیا . هم امیر امان الله خان کی سرپرستی مین نومبر سنه ۱۹۳۹ یمن حبس وقت ک انگریزی افغانی معاهده تکمیل پذیر نهین هوا ، پوری آزادی سی کام کرتی رهی الاوروب کی انترنیشنل سیاست اورایشیائی آزادی سی کام کرتی رهی الاوروب کی انترنیشنل سیاست اورایشیائی عموماً اسلامی ممالك خصوصاً هماری زیرمطالعه رهی اس

مطالعه کی لی همین بهترین موقعی میسر آی . همین ایشیائی ممالک سی هندوستان کا اجها تعارف کرانی مین کا میابی هوئی .

آمیر امان الله خان کی تخت نشینی کی چندروز بعد افعانی ازگریزی جنگ کی اسباب پیدا هوگئی ، جس مین افغانستان نی همین کام گرنی کا پورا موقعه دیا . مگر نامساعد حالات کی وجهسی متوقع نتایج مرتب نه هوسکی ، پهربهی اسکا تحریك آزادی هند پر کافی اثر پرا . اورایك سال مین اس قدر کام هوا جو دوسری صورت مین حوتهائی صدی تك وقت لیتا .

شروع سنه ۱۹۲۱ مین هاری بعض دستاویزات بهر انگریزون کی هاتهه آگئین اور انهون نی نومبر مین اسسی فائده حاصل کیا . مولانا هاته آگئین اور انهون نی نومبر مین اسسی فائده حاصل کیا . مولانا مولانا شوکت علی (رئیس محمد علی (پریزیدنت نیشنل کانگریس) مولانا شوکت علی (رئیس مجلس خلافت) مولانا حسین احمد (صدر جمعیته العلماء) کو کراچی مین انبر مقدمه خلاف مها گاندهی سی جدا کردیا. هاراً خیالهی که مقدمه کراچی کی کارروائی محض برأی نام تهی . حقیقت مین مولانا محمد علی پر (لا) ممبرنی هاری کاغذات کی بناپر « رولیت ایکت ه کی ماتحت مئی هائی کورت مین مقدمه چلایا هی . اسمین مولانا محمد علی کو مئی هائی کورت مین مقدمه چلایا هی . اسمین مولانا محمد علی کو اطلاع دینیا انسی جواب لینی کی ضرورت نهین تهی .اس کی بعد تخمینا اطلاع دینیا انسی جواب لینی کی ضرورت نهین تهی .اس کی بعد تخمینا مین پسپائی کافیصله صادر کیا . جس پر تحریك آ زادی هند کا ایك دور ختم هوگیا .

اس مین همین خوشی هی توفقط اتنیکه جس طرح افغانستان نی همین جنك مین کام کرنی کا موقعه دیاتها ، اسی طرح هم بهی اس

شورش سی افغانستان کواپنا استقلال مکمل کرنیکی لی مناسب فضا پیدا کرنی سی مدددی سکی .

سنه ۱۹۲۰ مین هندوستانی مسلمان هجرت کرکی هزارون کی تعداد مین افغانستان آئ . افغانی ترکستان مین ان کی لی نو آبادی قائم کرنی کا قانون بنایا گیا ، جس مین انهین مکمل لوکل سیلف گورنمنت کی حقوق دئی گی . اسی ضمن مین هم نی « هندوستانی یونیورستی کابل » کی لی اجازت حاصل کرنی کی کوشش شروع کی . یونیورستی کا اساسی قانون بهلی بار افغانستان کی « شاهی کونسل یونیورستی کا اساسی قانون بهلی بار افغانستان کی « شاهی کونسل وضع قوانین » نی چند ترمیات کی لی واپس کردیالیکن سنه ۱۹۲۲ مین ترمیم شده صورت مین منظور کرلیا . اورچند ابتدائی کام بهی شروع هوگی .

هندوستانی نیشنل یونیورستی کابل کی لی شاهی فرمان حاصل کرنیسی پہلی ضروری نہاکہ نیشنل کا نگریس کی برایج کابل مین قائم کی جائی اس لی همین ه کانگریس کمیتی کابل " بنانی کی ضرورت پیش آئ گویا سات سال سی کابل مین کام کرنی والی جماعت اس صورت مین مدیل هوگئ . جس سی مختلف سیاسی عقیده رکھنی والی اصحاب ایک نقطه پر جمع هوگئ .

ماری کانگریس کمیتی کابل کا الحاق نیشنل کانگریس نی گیاسیشنمین منظور کرلیا . مگر واقعات اس قدر جلد تبدیل هوتی کمی که اس. الحاق کی اطلاع همین ماسکو مین ملی. اس وقت تهوری دیرکی لئی مین نادر شاه کی اس زرین مقوله کالطف حاصل هوا جو اس نی دهلی

مین هانهی کی سواری سی انکار کرتی وقت کهانها ؛ اور همین سارا کام نئی سری سی شروع کرنا برا .

اگرچه هم اس وقت کابل مین نهین هین مگر چونکه هاری کمیتی اسی نام سی بی اور اسی نام سی اس کا تعارف هوا ، اس لئی هم جهان کهین رهین گی اس نام کو نهین چهورین گی .

هاری سرگذشت ناکامیون کی طویل فهرست هی اورغلط کاریون کی اعتراف سی بهری هوئی هی . لیکن اس مین ایك خوبی ضرور محسوس هوگی . اس مین مابوسی کا کهین شائبه تك بهی نهین هی . حضرة شیخ الهند کی وصیت همین همیشه پشین نظر رهتی هی .

> ابن مشرکه مرکب مردان راه را در منکلاخ بادیه بیما بریده اند نومید هم مباش که رندان باده نوش ناکه به یك خروش به منزل رسیده اند

سروراجيه تحريك

همین ماسکو مین انقلاب روس کی نتایج آنکھون سی دیکھنی کا موقعہ ملا . انقلاب کا پورا مطالعہ کرنی کی لئی ہاری کمتی کی بعض ممبرون نی روسی زبان سیکھی . ہمین روس کی اہم استخاص می تبادله خیالات کی اجهی موقعی ملی . یوروپ کی دیگر ممالک پر جوانقلاب روس کا اثر آیا اس کی مطالعه کی لئی هماری کمیتی کی بمبر آن ملکون مین گئی. هم نی ترکی انقلاب کا بهی مطالعه کیا . انقره استانبول کو اجهی طرح دیکها . جس قدر واقفیت اور تمجر به هاری کمیتی کو حاصل هوا . اس کی رپورت لکهنی کی مختلف شکلین هوسکتی هبن . مگر هم نی ایك مستقل بارتی پروگرام لکهنی کی صورت مین ضبط کرنا زیاده مناسب خیال کیا .

اورون به کبون نزول بلا این سانه هو اب هم مکان شهر سی باهر سانین کی

2356

تمارف اس حصه کوپرهنی سیبهلی پروکرام کو ایك سرسری نظر می دیکهه لینا ضروری هی . همین افسوس کی ساتههاس حقیقت کا احساس هو ناهی که هاری ملك کی موجوده نسل انقلاب کی ماهیت سمجهانی سی بهت دور هوگئی . سنه ۱۸۵۸ کی دهلی دیکهنی والی بهت کم رهگئی . اس کی کجهه افسانی لوگون کویاد هیں . لیکن اس انقلاب کوفن کی طور پر سمجهانی وا لاایك بهی پیدا نهین هوا . هاری سیاست دان عموماً کالجون اور هو تلون کی بیرونی زنده کی مین پلی . سیاست دان عموماً کالجون اور هو تلون کی بیرونی زنده کی مین پلی . خدا بهلاگری نیك نفس گرندهی کا که اس نی هندوستانی ذهنیت مین خدا بهلاگری نیك نفس گرندهی کا که اس نی هندوستانی ذهنیت مین خدا بهلاگری نیك نفس گرندهی کا که اس نی هندوستانی ذهنیت مین

ایک انقلاب توپیدا کردیا . اور جهونپرون مین رهنی والون کی طرف توجه پهیردی . بنیادین بهری جارهی هین . هارا پروگرام ان بنیادون پرعمارت کهراکرنی والون کی رهنمائی کری گا .

هم شهالی هندکی رهنی والی دکن سی اسقدر آشنا نهین . بنگال کو هاری معلومات کی ضرورت نهین . بنگال سوار جیه پارتی کامحترم لیدر ، اوراسکی ساتهی گهر بیتهی هم سی زیاده جاتی هین . لیکن بدقسمت شهالی مغربی هند جس پر مصیبت سب سی زیاده آتی رهتی هی . اسی طرح خواب غفلت مین مست هی . اکالیون کی سواملکی رهبرنوجوانون کو سیحرکی نیندسلارهی هین . اس لئی هم نی اس سرزمین کوسب سی پهلی اینا قبله توجه بنایا هی .

的现代

هندو مسلم اختلاف کو رفع کرنی کی بارها کوششین کی گئین ، مگر انمین سی کوئی بهی بار آور نههوسکی . کیونکه مسئله کی اصلیت وما میئت پرغور نهین کیا جاتا . اگر تعمق سی دیکها جائی ، تومعلوم هوگا که نه صرف ان دو فرقون مین باهمی اختلاف هی ، بلکه هر ایک فرقه کی اندر قومی اور معاشر بی تقسیات موجود هین مسلمانون مین اگر پنجابی و سندهی ، هندوستانی اور پتهان ، کشمیری اور بلوچی کا قومی سوال موجودهی ؛ توهندوون مین بنگالی و بهاری ، مدراسی و مهره ی ، گجراتی و مارواری کا ملی مسئله پایا جاتا هی ان قومی اختلافات کو مذهبی یگا نگت بهی نهین متا سکی .

اس کی بعد هم ایك قوم مین صنفی پیچیدگی موجود هی. مالدار و محنت کش، زمیندار و کسان، سر مایه دار اور مزدور کی باهمی کشا کش شرایك هندوستانی قوم کو دومتقابل اور متعارض صنفون مین بآسانی تقسیم کر سکتی هی. اس لئی صرف مذهبی بنایر تمام هندوستانی مسائل اور خصوصاً هندو مسا اختلافات کو حل کرنا کوئی پائیدار راه نجات بیدانه بن کرسکتا .

لهذا هم اپنی پروگرام مین مذهب کوان مسائل کی حل کرنی کا اساس نهین قراردیتی بلکه قومی اورضنفی تفریق اور اقتصادی وسیاسی اصول پران مشکلات کا حل پیش کرتی هین، جس کی ذیل مین مذهبی اختلافات بهی معقولیت سی رفع هوسکتی هین .

هم هندوستان کو ایسی ممالک مین تقسیم کرتی هین ، جهان ایک فوم آبادهو . جس کی زبان اور معاشرت مین یک انی بائی جاتی هو . اس تقسیم کی بعد هم ایك مذهب کی لئی کسی له کسی ، لك مین اکثر بت حاصل هونی کی گنجایش هی . اس لئی مذهبی تنازعات کا قطعی طور پر سد باب هوسکتا هی .

ان ممالک کی جمهوریتون مین انتخاب کی لئی حق ممایندگی مذهبی نفریق کی بجائی صنفی اختلاف کی بنابر دیا جائیگا . اس لئی چهوتی مذهبی فرقون کی بهی حق تملنی نهین هوگی .

آج کل کی صنعتی دنیاسی هندوستان کی موجودہ صنعتی ترقی کا مقابله کرنی کی بعد یه امر بخویں واضح هوجاتاهی ، که هندوستان نظام سرمایه داری کی مطابق ترقی کرکی یوروپ وامریکه کا پرامن مقابله بهی نهین کر سکتا. چه جائی که انگری سرمایه دارون اورایمپیر ئیلستون کی مد مقابل بی اور اپنی آپ کو آزاد کرلی . عموم اهالی ملك کی فلاح جو اس نظام کی ماتحت رهکر حاصل هو سکتی هی اس کا ، ترقی یافته نمونه صنعتی ممالك مغرب مین موجودهی .

اسلی هم ابنی ملك کی موجوده نظامسر مایه داری کو تورکر ایسی نظام کی بنیاد دالتی هین ، جو طبقه محنت کش یعنی ملك کی اکثریت کی فلا حکاضامن هو. اور اسی محنت کش طبقه کی زیراقتد از رهی . اسسی هاری بحریك آزادی بهی یقیناً کامیاب هوسکتی هی . کیونکه اس نظام کی تائیدمین محموم اهالی ملك کی همدردی جب شروع هو گی ، تو آخر تك قائم رهی گی . اور می کلید کامیابی هی .

مروجه نظامسر مایه داری کو توهم ردکرتی هین، لیکن اسکی بجائی کوئی ایسانظام قبول بهین کرتی جسمین مذهب کی لئی بالکل کنجایش نههو ، اور چهوتی انفرادی ملکیت کی بهی اجازت نه دیتاهو . کیونکه هاری ملک کی (۷۳) فی صدی آبادی پرای طریقه کاشتکاری سی او قات بسر کررهی هی . عوام مین مذهبی رسوم ان کی معاشر تکاجزو بن جکی هین . اگران امورکا خیال نه کرکی کوئی پروکرام بنایا جائی ، تو تحریک آزادی بهت دور پیجهی برجائی کی .

هم نی نیا اقتصادی وسیاسی نظام تجویز کرتی هوئی اپنی پارتی ممبرون کی نی جو آزادهندگی نئی گورنمنت بناشین گی ، یه شرط اگادی هی، که وه اپنی ملك کی متوسط زراعت پیشه سی اپنی ضروریات نه برهائین. تا که گررنمنت مین سرمایه داری کو کسی طرح دوباره پیدا هونی کی کنجایش

باقی نهرهی ؛ اورهاری پارتیکینسبت یه شبه نههوسکی کهاسکا پروگرا. محض ، نماینی هی یا ایك سیاسی حربه کا حکم رکهتاهی.

هندوستان جیسی ملك كادنیاسی علحدة رهنا ممكن بهین . اور نه هی و ددنیاسی كهی علحده ره سكا . اس و قت جو هندوستانیون مین بیرونی تعلقات سی ایك نفرت سی پائی جاتی هی و ه عارضی هی . و ه جس قدر سیاسی طاقت اپنی هاته همین لیتی جائین گی اسی قدر یه جذبه كزور هو تا جائیگا . هاری پارتی هندوستان كی تعلقات خارجیه بتدر یج پیدا كرنی كی اشی سبسی بهتر طریقه ایشیاتك فیدریشن تحریك كوسمجهتی هی . کرنی كی اشی سبسی بهتر طریقه ایشیاتك فیدریشن تحریك كوسمجهتی هی . اس ائی هم نی اسی اپنی پرو كرام كااهم حصه قرار دیاهی .

ایشاتك فیدریشن کاخیال بهلی دودفه جاپان اورترکی کی طرف سی مختلف لهجون مین دنیا کی سامنی آچکاهی . مکروه چونکه ایمپیریئلست طاقتین تهین اور ایمپرئیلست روش کو ایشیائی ممالك مین شهار نهین کرسکتی تهین ، اس لی انهین کامیابی بهین هوئی .

اب بیسری باریه آوازهندوستانسی آنهی هی آگرهندوستان سروراجی شخریك یعنی محنت کش طبقه کی حمایت وحفاظت کواس کا مرکز قرار دیتاهی اور سوشیلست روس کوشرقی ممالك .بن شهار کر تاهی ، توهم یقیناً که سکتی هین که اسمین اسی نا کامی نهین هوگی.

ماری کمینی کاخیال می که ایشیانک فیدریشین کمی کامیاب نهبن موسکتا اگر ایشیا روس کو ابی اندر جذب نهین کرلستا . روسی ایک ایشیائی کی نظر مین نیمایشیائی قومهی . اس وقت نصف ایشیا اس کی زیراقتدار هی. روس پرانی ایمپراطوری خیالات چهور کر ایک ایسی پرنسپل کیلئ لررهاهی ، جس کی علمبرداری ایشیا کو کرنی حاهیء تهی .

ممکن هی اس انقلاب کی زمانه مین مذهب کی خلاف جو تشدد برتا گیاهی ، اس سی متاثر هو کر هماری دوست ایشیانك فیدریشن مین روس کا نام سن که گهبرا جائین . اس لی همین اپنا خیال درا وضاحت سی لکهه دینا چاهی .

انقلاب ر س کی دوپہلوھین . ایک ویه که .وجوده طرز تقسیم دولت اور قانون ملکت کوبدلاحائی . اور اس کی وس ایک نه نظام ایسا قائم کیا جائی . جس مین انفرادی ملکت کی بدلی احمامی ملکیت کا قانون جاری ہو . اور حاصلات زمین وصندی مار بیچنی کی لئی نهنین بلکہ حسب ضرورت استعمال کی لئی پیدا کیاحائی .

انقلاب کایه پهلو دنیا پر اپنا اثر دال رهاهی . اگر کمیونست انترنیشل اپنی انتهای نقطه نظر مین جلدی کامیاب نهبهی هو ، پهربهی وه دنیا مین سیا ی اور اقتصادی طاقت محنت کش طبقه کودلوا کر رهیگی

انقلاب کی اس پہلوسی صرف نظر کرنا سیاہ کوتاہ بینی کی دلیل ہی . ہندوستا نی انقلاب عظیم فرانس سی چشم پوشی کرکی اپنی عظمت کو خاك مین ملادیا . اب اس عالمگیر اہمیت رکھنی والی واقعہ سی اغماض کرکی ہم نہین چاہتی کہ وہ اپنی موت کی فتوی

پردـتخط کردی.

هالیه، قر هقورماورهندوکش کی مقاماتصال سی جند قدم آگی روس هم سی ملتاهی هاری قطعی رای هی ، که اس غلامی کی (٦٠) سال مین جوکه هم نی حاصل کیا هی، اگروه ساری کا سارا دیدین اورننگی و بهوکی رهکر شهال مغربی درون سی قطب شهالی تك رهنی والی قومون کی دوستی خریدلین توهم خساره مین بهین رهین گی.

نه۔:بهلوکی تومت جاؤکی ای هندو۔تان والو نههوکی دا۔تان تك یہی تمهاری دا۔تانون مین

اس انقلاب کا دوسرا پہلو مذہب سی علحدگی ہی ، جوروس مین نشد دکا انہائی درجه اختیار کرچکی ہی ، اگرچه وہ اس سی کوئی نسبت بہن رکھتی جو دھلی نی سنه ۱۸۵۸ مین دیکھا ، قوم کی ایک حصه کا دوسری حصه پرغلبه اور ایك قوم کا دوسری قوم پر قبضه یکسان بہن ہوتی ، بہر بہی به حالت معمولی اور طبعی بہن بلکہ ایك ارتجاع اور ری ایکشن کا نیتجه ہی ، کولکه دھایان مذہب ی برانی نظام ایمراطوری وسرمایه داری کی حمایت هین مذہب کی کوآله بنادیا تها ، لیکن حالات کی سکون پذیر ہوتی پرمذہب کی کوانت دھیمی برگئی ،

روسی کاشتکار ہماری کاشتدکارون کی طرح سختیسی اپنی مذہب کا بابندھی . ہماری سامنی ماکومین بادریون کی کانفرنس ہوئی جُس مین آنهون ی سوویت کی اقتصادی وسیاسی پالیسی کی تائید مین ریزولیشن پاس کئی ورانهین کسی قدر مذهبی آزادی مل گئی.

اسی طرح قازان مین مسلمان عالمون کی کانفرنس منعقدهوئی میر افسوس هی کی روسی و ترکستانی مسلمان عامطور بریورویین سیاست سمجهنی مین اسی دورسی گذر رهی هین جو هندوستانی مسلمان سنه ۱۸۷۲ مین گذار چی هین . وه بهت جلد آنگریزون کی نمایشی باتون مین آجاتی هین . اورروس هی که کسی حالت مین آنگریزی باتون مین آجاتی هین . اورروس هی که کسی حالت مین آنگریزی ایمپراطوری نفوذ کو برداشت نهین کرتا . همین حیرت هوتی هی نمین ایمپراطوری نفوذ کو برداشت نهین کرتا . همین حیرت هوتی هی نمین حیرت هوتی هی نمین گرتا . همین گرتا . همین حیرت هوتی هی نمین گرتا . همین گرتا . گرتا . همین گرتا . گرتا . گرتا . همین گرتا . گرتا گ

هم به دعوی نهین کرتی که روس کی متعلق هاری معلومات ایسی مستند هین ، جن کی محض نظریات سی بهی تردید نهین هوسکتی . البته همین اس وقت لطف آی گا، جب کوی شرقی خواه هاری خیال کی تردید کی لی هی مشاهده و تجربه کی بناپر واقعات جمع کرنی پر آماد دهوگا . هارا مطلب به هی محکه ایشیاتك فیدریشن کا نام لینی والی روسی مسئله کا مستقل مطالعه شروع کردین ، اورگهر مین بیهته کرکسی غلط پروپیگندا سی متاثر نهون .

هم نی اپنی پروگرام مین جس کو هم اپنی حیات اور ترقی کی لی ٔ لاز می سمجهتی هین مذهب کو پورا موقعه دیاهی . اگر هندوستانی مذاهب کی

رہنما سروراجیہ جمہوریتہ کی سیاسی واقتصادی پروکرام کو اپنی هاتهمین لیکر اسی کامیاب بنانی پر کمر همت باند ه این ، تو نه انکی مذهب کوکوی خطره هی ، اور نه انکی برخلاف تشــدد کا اندیشه . ورنه اقوام اینا حق حیات قائم رکھنی کی خاطر کسی قسم کی رکاوت کی پرواه نہین کر تین؛ اور ہندوستانی بہی اس قاعدہ سی مستثنی نہین رهين کي .

حرب عمومی کی نتیجه کی طور پر روس، جرمنی، آوستریا، ترکیا مین شاهنشاهی. ختم هوکئی . یهسب قومین اباپنی تعمیر مین مصروف هین . نئی ترکیا کا رقبه بیشك تهورا هوکیا ، مگر اس وقت اس کی طاقت زیادہ تہوس بن رہی ہی ، جو ہر ایك شرقی کی لئی باعث مسرت هوگی . لیکن هاری هندوستانی مسلمان، دنیاکی تماممسلمانون کی انتر نیشــنل تحریك جمهوری اصــول پر كامیاب بنانا چاهتی هین ، جس کانام «خلافت» هی آنمین سیایسی لوکون کی لئی جوکسی مسلمان سلطنت کی پالیسی کو اپنی رہنائی کی لئی کافی نہین سمجھتی ، ہم اپنا مختصر مطالعه بیان کرنی سی بخل نہیں کرتی :

اکر هاریسروراجیه اصول پرایشیاتك فیدریشن کی لئی موقعه نکلتاهی اور مسلمان قومین اس پروکرام کو اختیار کرنی مین یچهی نہین رہتین ، تو اس فیدریشن کی سیاسی واقتصادی پالیسی کی آندر رهکر مسلمانونکا ایك سیکشن اسلامی معاملات بر بحث کرنی کی لئی بنایا حاسکتا هی. «گر یه نهین تو بابا وه سب کهانیان هین » . اس مسئله مین داکتر اقبال کا دخضرراه، هاری صحیح ترجمانی کرناھی . هند مین سواراج کا نام لینا (اسکا مطلب مکمل آزادی هو یا مختاریت داخلیه) اور برطانوی قرضه هند کی طرف توجه نکر نا معامله فهمی کی دلیل نهین هو سکتا . هم نی اس مسئله کی مختلف بهلوون پر ایك حدتك غور کرنی کی بعد اسی آپنی پروکرام مین داخل کیا هی .

کرچه بیسامان نماید کارما سهلش مبین کاندرین کشور کدائی زیب سلطانی بود

عبيدالله

پریزیدنت کانگریس کمیتی کابر (سابق) ماظم نظارة الممارفدد

Adeel Aziz Collection

سروراجی اصول الاصول کی تشریح مین

مجدد لسان دہلی خواجہ الطاف حسین حالی کی مسدس کا اقتباس

سرمايهدار

امبرون کا عالم نه پوچهو که کیاهی خمیر انکا اور ان کی طینت جدا هی نه کفتار مین انکی کوئی خطاهی نه کردار انکا کوئی نا رواهی

وه جوکچهه که هین که سکیکونانکو بنــایا ندیمون نی فرعون انکو

سمجهتی دین سب عیب جن عادتون کو بهایم سی نسبت می جن سیرتون کو چهپاتی دین اوباش جن حرکتون کو ،

وه یهان اهل دولت کوهین شیرمادر

نه خوف خداهی نه شرم پیمبر

نه مظلون کی آه وزاری سی درنا نه مفلوك کی حال پر رحم کر تا هواؤ هوس مینخودی سیگذرنا تعیش مین جینا نمایش پهمرنا

سدا خوابغفلت مین بیهوش رهنا

دم نزع تك خود فراموش رهنا

بریشان اکر قحطسی الئجهان هی توبی فکر هین کیونکه گهر مین سمان هی أكر باغ امت مين فصل خزان هي توخوش هينكه اينا حين گلفشان هي

بی نوع انسان کا حق انیه کیاهی وه اك نوع نوع بشر سيجدا هي

کهان بندگان ذلیل اور کهانوه بسر کرتی هین بی غم قوت و نانوه یمنتی نمین جز سمور وکتان وه مکانرکهتی هین رشك خلدو جنانوه

"بین چلتی وه بی سواری قدم بهر . بهین رهتی بی نعمه وساز دم بهر

كمربسته هين لوگ خدمتمين انكي گل ولاله رهتي هين صحبت مين انكي نفاست بهری هی طبیعت مین انکی نزاکت سو داخل هی عادت مین انکی

> دواؤن مین مشكانکی اتهتاهیدهیرون وه يوشاك مين عطر ملتي هين سيرون

به هو سکتی هین انکی هم جنس کیو نکر نهین چین جن کو زمانه مین دم بهر سواری کو گهورا نه خدمت کونوکر نه رهنی کو گهراورنه سونی کو بستر

پہننی کو کیرانہ کھانی کو روتی جو تدبیر التی تو تقدیر کھوتی

محنت کش

شرفجی سی نوع بشر کوملاهی سباس باغ کی جن سی نشوو نماهی

کر اك فريق اور انکي سواهي سباس بزممینجنکا نوروضیاهی ہوئی جوکہ پیدا ہیں محنت کی خاطر بنی ہین زمانی کی خدمت کی خاطر

یه برکتهی دنیا مین محنت کی ساری جهان دیکهئی فیض اُسکاهی جاری یهی هی کلید در فضـل باری اسی پرهی موقوف عزت تمهاری اسی سی هی قومون کی یهان آبروسب اسی پرهین مغرور مین اور توسب

دلاتی نه اگلی اگر دست وبازو جهان عطر حکمت سی هو تانه خوشبو نه اخلاق کی وضع هوتی ترا رو نه حق پهیلتا ربیع مسکون مین هرسو

> حتمایق یه سب غیر معلوم رهتی خدائی کی اسرار مکتوم رهتی

کلستان مین جوبن گل ویاسمن کا سهان زلف سنبل کی تاب و سکن کا قد دلربا سرو اور نا ورن کا رخ جان فزا لاله ونسترن کا غریبون کی محنت کی هی رنك وبوسب کمیرون کی خونسی هین یه تازه روسب

چنین گرنهوههون کهندرکاخ وایوان بنین گرنهوه شاه وکشور هو عربیان جو بوئین نهوه توهون جاندار بیجان جو چهانتین نه وه توهو جنگل گلستان یه چلتی هی گاری انهین کی سهاری جو وهکلسی بیتهین تو بیکل هون ساری

مشقت مین عمران کی کنتی هی ساری نهین آتی آرام کی ان کی بادی سدا بهاک دور ان کی رهتی هی جاری نه آندهی مین عاجز نه مینه مین هین عاری نه و آندهی مین عاجز نه مینه مین هین عاری نه و جینهه کی دم تراتی هی ان کا نه تهر ماه کی حی چهراتی هی ان کا

کهپاتی هین کوشش مین تاب و توان کو گهلاتی هین محنت مین جسم و روان کو سمجهتی نهین اس مین جان اپی جان کو و مرمر کی رکهتی هین زنده جهان کو بسمجهتی نهین اس مین جان کو جینا عبادت هی ان کی اور اس دهن مین مرناشهادت هی ان کی

10 A.

محنت کن انسانوں کی ہمدردی سروراجی تخیل کی عظمت

بهت نوع انسان کی غمخوار ویاور هوا خواه ملت به اندیشکشور شداید کی دریائی خون مین شناور جهان کی پر آشوب کشتی کی لنگر همایك قوم کی هست و بود انسی هی یهان

هرایك فوم نی هست و بود آن سی هی بهان سب اس انجمن کی عود آنسی هی بهان

نه احباب کی سیغ احسان کی گهایل نه بیتی سی طالب نه بهائی سی سائل نه دکه دردمین سوی آرام مائل نه دریا وکوه انکی رستی مین حائل

> سنی هون کهی رستم و سام جیـی غیوراب بهی لاکهون هینگمنام ویسی

کسی پرهو سختی صغوبت هی ان پر کسی کو هو غم رنجوکلفت هیان پر کهین هو فلاکت مصیبت هی ان پر کهین آئی آفت قیامت هی ان پر

> کسی پر چلین تیر آماج یههین لتی کوئی راهگیر تاراج یههین

یه هین حشرتك بات پر ارنی والی یه پیمان کو میخون سی هین جرنی والی یه غیرون کی هین آك مین پرنی والی یه غیرون کی هین آك مین پرنی والی امندتا هی رکنی سی اور ان کا دریا جنون سی زیاده هی کچه ان کا سودا

حماتی هین جب باؤن هتی نهین یه برها کر قدم پهر پلتی نهین یه مین یه گئی بهیل جب بهر سمتی نهین یه جهان برهه گئی برهه کی گهتی نهین یه

مهم بن کئی سر نہین بیہتی یه جبانہتی هین انہه کرنہین بیہتتی یه

خدانی عطاکی هی جو ان کو قوت سمائی هی دل مین بهت ان کی عظمت. نمین بهیرتی ان کا منه کوئی زحمت نمین کرتی زیرانکو کوئی صعوبت بهین کرتی زیرانکو کوئی صعوبت بهروسی به اپنی دل ودست و باکی سمجهتی هین ساته اپنی لشکر خداکی

مهامهارت سر**و** راجیه پاری

[1] «کانگریسکمیتی کابل » نیشنلکانگریس مین ایك مستقل پارقی کی بنیاد رکهتی هی ، جو ملك مین « سرو راجیه حکومت » پیدا کری گی. « سرو راجیه اصول » پر حکومت کی لئی ضروری هیکه ؛

(الف) ملك كى برى صنفون يعنى كاشــتـكار، مزدور اوردماغى محنت كش كوچهوتى صنفون يعنى زمينــدار اور سرما دار كى طرح حمهورى گورنمنت كى همايك شـعبه مين نمانيدكى كاحق انكى تعداد تفوس كى مطابق ديكر اسى محنوظ كرديا جائى ؛

(ب) اقتصادی نظام مستقل طور پر ایساقائم کیا جائی جو محنت کش طبقه یعنی کاشت کار، مزدور اور دماغی محنت کش کو قرض و افلاس سی بچانی کا ضامن هو؟ اور ملك کو ایسی اخار حی قرضه کا محتاج نه نبائی جس سی سیاسی آزادی سلب هونی کا خطره پیدا هو سکی .

اس بارتی کانام « مهام ارت سرو و راجیه یارتی ، هوگا .

- to

اصول ومقاصد

[۲] مهابهارت سروراجیه بارتی اپنی سروراجی اصول کی اساس · پر مقاصد ذیل کی لئی جد وجهد جاری رکھیگی : (الف) هندوستانکی مکمل آزادی حاصل کرنا، ملك مین جمهوری نظام قائم کرنا ، هندوستانی محتلف ممالك کو ایك ملك فرض کرکی نئی هندوستانی واحدقومیت پیدا کرنی کی کوشش کو اساس آزادی نه سانا ؟

(ب) آزاد هندکو ایمپراطوری اور سرمایدداری سی همیشه کی لئی باك کرنا ، اور اسی انسانی سوسائتی کی لئی ایك نمونه بنانا ؛ (ج) تمام هندوستانی اقوام کو نظام توافق (فیدرل نظام)مین جع کرنا ؛

(د) ایشیائی اقوام مین ایمپراطوری اورسرمایه داری کی خلاف ایلم توافق (سروراجیه ایشیاتک فیدریشن) بیداکرنا ؛

(ه) اقوام عالم مين شرق كو اس كا حق دلوانا .

[۳] هندوستان کا رقبه یوروپ به استثناء روس کی برابرهی ، اس کی مختلف حصون کی آبادی مین زبان ، معاشرت اورتمدن کی گهری اساسی اختلاف موجود هین ، « سروراجیه پارتی » یقین کهتی هی که آزادی کی بعد بهی هندوستان مین اس قسم کی اختلافات ضرور موجود رهین گی جیسی آجکل آزادیوروپین اقوام مین پائی جاتی هین، اس لئی دم . سروراجیه پارتی » هندوستان مین کسی غیر طبعی اتحاد پر اعتماد نهین کرتی اور ایسی اتحاد کو اساس آزادی قرار دینی سی قطعا انکار کرتی هی .

(الف) «م. سروراجیه پارتی ، هرایك هندوستانی ملك کی نخنت کش طبقه کی جدوجهدیراس ملك کی آزادی کومنحصر سمجهتی هی:

(ب) نظام توافق (فیدرل سستم)کی سواء اور کسی نظامکو هندوستانی وحدت قائم رکهنی والانهین مانتی .

[٤] « م . سروراجیه بارتی » نیشنل کانگریس کو اپنی اصولہ ومقاصد (کرید) منوانی کی جد وجہد برابر جاری رکھی کی .

(الف) ه م . س . پارتی ، نیشنل کانگریس کریدکی پابندی نهایت سختی سی اپنی اوپر عائد کرتی هی ، تاکه پارتی نظام بی قاعد ه کشت وخون سی محفوظ رهی ؛ لیکن نیشنل کانگریس کی مجالس عامله مین اس وقت تك شریك نه هوکی ، جبتك پارتی کسی جهوتی یابری کانگریس کمیتی مین اکثریت حاصل نهین کرلیتی .

(ب) «م.س. پارتی،، آزادیکی جدوجهدکو برطانوی مقبوضات هندتك محدود نهین رکهی کی ؛ بلکه هندوستانی ریاستون کوبهی آیی دائره عمل مین شامل کرتی هی .

(ج) ه م . س. پارتی ، ابنی سیاسی جد وجهد مین تمام ایسی هندوستانی سیاسی پارتیون کی ساتهه اشتراك عمل کری کی، جو هندوستان کی کامل آزادی کو اپنامقصد قراردیتی هین ؛ اور نظام سرمایه داری کی کسی طرح بهی تائید نهین کرتین .

مركز وميدان عمل

[۵] « مهابهارت سروراجیه پارتی ، کامستقل مرکز « دهلی، هوکا اورثانوی مراکز « لاهور ، اور « آکره ، رهین کی . [۳] « م . س . پارتی ، هندوستان کی تین قدرتی حصون یعنی شمال غربی ، شمال شرقی اوردکن مینسی اس حصه کو جس میندهلی واقع هی ، بطور نمونه اپنا مرکزی .یدان عمل قرار دینی هی اور اسی « سروراجیه هند ، کی نام سی موسوم کری کی « م. س. بارتی » فی الحال « سروراجیه هند ، کی حدود اسطر ح مقرو کرتی هی : اس کی شمال مین جهیل مانسرور ، کوه هالیه ، قره قورم اور هندو کش ؛ اسکی مشرق مین نیپال ، بنارس اور دریائی چنبل ؛ اس کی جنوب مین دریای نربدا اور محیره عرب ؛ اس کی مغرب مین افغانستان وایران .

[۷] سروراجیه هندکو « م . س . پارتی ، ایسی ملکون مین تقسیم کریکی ، جهان ایك قوم آبادهی ، جوایك زبان بولتی هی ؛ جسکی معاشرت مین عموماً یکسانی پائی جاتی هی . ان ممالك مین سی همایك « سروراحی ملك » کهلائیكا .

(الف) ایك ابتدائی تجویز کیطورپر دم.س. پارتی، د سروراجی هند ، کو دس سروراحی ملکون مین تقسیم کرتی هی : _

- (۱) « بهارت ، جس کی زبان هندوستانی (اردو) هی ، اسمین دو آبه گنکا جمنا اور لکهنو داخل هین اس کی مرکزی شهری دهلی اور آگره هین .
- (۲) « جنوب مشرقی پنجاب » جس کا مرکزی شهر امرتسرهی ا اورزبان پنجابیهی .
 - (۳) « شمال مغربی پنجاب » جس کی زبان پوتہو۔اری پنجابی ہی؛ ٍ مرکزی شہر راولپندی ہی .
 - (٤) د جنوب مغربی نجاب ، جسمین ریاست بهاولپور داخل هی، اس کا مرکزی شهر ملتان اورزبان ملتانی پنجابی هی .

- لاهور تینون جمهوریتون کی نظام سی خارج رهیگا .
- (o) «کشمیر»جس کرزبان کشمیری اور مرکزی شهر سری نگرهی.
- (٦) «پشتانیه» (یعنی صوبه سرحدی شمال مغربی) جس کی زبان
- تتو اورمرکزی شهر پشاور هی . (۷) ه بلوچستان » کی زبان بلوچی اور مرکزی شهر کوئتــه
- (۷) ه بلوچستان» کی زبان بلوچی اور سر خری سهر توست قلات هین .
- (۸) « سندهه » کی زبان سندهی اور مرکزی شهر کراچی هی.
- (a) «گجرات » کی زبانگجراتی اور مرکزی شهر احمد آبادهی.
- (۱۰) هراجپوتانه ۵ کی زبان هندوستانی (هندی) اورمرکزی

ېر اجميرهي .

(ب) همایك سروراجی ملك مستقبل مین ایك « سروراجیه مهوریته » هوگا، جوانی اقتصادی ، تمدنی اورسیاسی آزادی محفوظ كهتی هوئی « متوافق جمهوریات هند » (اندین فیدرل ری پبلکس) نئی اكائی بیكا .

ممبر اور رضا کار

[۸] مرایك سروراجیملك كاباشنده مرد وعورت بلاتفریق نسل مذهب اپنیملك کی، سروراجیه پارتی »كاممبر بن سكتاهی ، اگروه (الف) نیشنل كانگرس كرید مانتاهو ؛

(ب) سروراجیه پارتی کی اصول و مقاصداور پروگر ام کو و فاداری ی مانتاهو ؟

- (ج) بارتی کی انضباطی احکام کی بابندی کایقین دولائی؛
- د) اپنی ضروریات زندگی اپنی ملك کی متوسطالحال زراعت پیشه اشخاص سی نه برهائی ؛
- (ه) اپنی ضروریاتزندگی سیراند جائداد اگر رکهتاهو،توپارتی کی نام منتقل کردی .

تشریح: جب تك بارتی ، ممبرون کی حائدادکو اپنی تحویل مین الینی کا فیصله کری ، اس وقت تك و محائداد از هی ممبرون کی پاس امانت رهی گی .

[۹] همایک سرو راجی ملك کا باشنده مرد وعورت بلاتفریق نسلومذهب اپنیملك کی « سرو راجیهپارتی» کارضاکار بن سکتاهی، اگروه ممبری کی پهلی تین شرطین پوری کرتامو .

(الف) هرایك رضاكاركافرض هوگاكه اگروه ایك هندوستانی عورت یا ایك هندوستانی مذهبی مقدسمقام كوخطره مین دیكهی تواسکی مدافعت مین جان تك لرانی سی دریغ نه کری .

(ب) همایك هندو رخاكارنه صرف پرانی اجهوتونسی برابری كا سلوك كریگا ، بلكه اسكا فرضهوگاكه تمامایسی لوكون كی ساتهه جنهون نی هندوستان كومستقل طور پر اپناوطن بنالیاهی ، بلاتفریق نسل و مذهب مساوات اور محبت كاسلوك كری .

ر ج) ہرایكمسلمان رضاكار كافرض وگاكہ وہ گاوكشى بند كرنى مين كانگريس كميتى كابل كى اس فيصله كا پابند رہى .

فیصله : کانگریس کمیتی کابل کومعلوم هیکه اسلامی دنیاکی نمام اهرالرای این:کبت کا واحد سبب هندوستان کمی غلامی کوقراردیتی هین اورجب انهین بتلایا جاماهی، که هندوستانی مسلمانون کا گاوکشی بر اصرار کرنا بهی هندوستان کی آزادی مین ایك رکاوت هی ، تو وه هندوستانی مسلمانون کی اس طرز عمل کو سخت نفرت سی دیکهتی هین . اس لئی «کا نگریس کمیتی کابل »کا فیصله هی که کم از کم مخلوط آبادی مین گاؤکشی قطعاً بند کردی جائی .

[۱۰] ایك مكمل جیشرضاكاران مین (۳۰۰) رضاكار هونگی جس کی دس دستی (۱۰) رضاكار افسرونکی ماتحت كام كرینگی ؛ لیكن اس کی قیادت یتن بارتی ممبرون یعنی ایك قائد اور دو نائب قائد کی هاته مین هوگی .

مجالس آمره و عامله

اردی مجر پیدا هوجائین کی اور ایك جیش رضا کاران مرتب هوجائی کا، تومجرون اور رضا کارون کی مشترکه کانفرنس منعقد هوگی ؛ جسی اس ملك کی «سروراجیه کانفرنس » کها جائیگا . اس کانفرنس مینان تمام پارتیون کی مجر بطورمشیر شامل هو سکتی هین، جن کی ساتهه « سرو راجیه پارتی » اشتراك عمل کا فیصله کرچکی هی، لیکن رای دینی کاحق بارتی مجبرون اور رضا کارون تك محدود رهیگا .

(الف) «سرور اجیه کانفرنس» اپنی ملک کی « سرو راجیه پارتی » کی تمام قانونی ، مالی اور انتظامی اختیارات کی مالك هی ، کانفرنس اس قانون اساسی کی تشریح و تکمیل کری کی ؛ (۲۰) پارتی ممبرون پر مشتمل آپی ه سرو راجیه عامله کمیتی ، منتحب کری گی ، جسی انتظامی اورمالی اختیارات حاصل هونگی . کانفرنس اس کی تمام کار روائی کی نگرانی و تصدیق کرتی رهی گی .

(ب) هم ه سرو راجیه کانفرنس » کا سب سی پهلا کام دوحصون ن تقیم در تا هم

مين تقسيم هو تا هي :

اول یه که اپنی ملك کی حاجت مند محنت کش طبقه کی برانی قرض ادا کری ، انهین دوباره قرض مین مبتلا هونی سی بچائی ؛ اور جهان مسلمانون کا افلاس کاؤ کشی بند کرنی مین مانع هو انکی مدد کری دویم به که بوطانوی قرض هندجو سیاسی آزادی کو سلب کررها هی ، اس کا جس قدر حصه اس کی ملك بر عائد هوتا هی ، اس کو ایسی قرض مین تبدیل کری ، حسمین سیاسی آزادی سلب هونی کا خطره نه هو .

(اج) اس کام کی تکمیل کی لئی «کانفرنس» مختلف صورتون ات فند حمد کری گرن

مین بارتی فند جمع کری گی :

(۱) بارتی ممبرون کی منتقله جائداد اپنی قبضی مین لیگی ؟

(۲) مستطیع رضا کارون سی چندہ لیا کری گی ؟

(۳) سوشل ریفارمرون اورحامیان انسانیتسی صدقاتو**صول**

کری گی ؟

(ع) ملك كى همايك متفنس سى اقتصادى آزادى حاصل كرنى كى ائى د تيكس آزادى ، وصول كرى گى ؛

(٥) اولا اپنی ملك سی ثانیا دوسری سرو راجیه ملکون سی اور هندوستان کی دوسری حصون سی قرض حاصل کری گی د) هم ه سه و راجیه کانفرنس » کا اصلی اور اهم کام اپنی ملك کی « سهرو راجیه جمهوریته » بیدا کرنا هی ؛

اس کی لئی وہ محنت کش طبقہ کو سیاسیات کی تعلیم دیگی، انکی تنظیمات اس طرح درست کری گی کہ وہ اپنی ملک کی حکومت کی ہر ایک شعبہ میں اپنی تعداد نفوس کی مطابق نمایندگی حاصل کرسکین .

سعبه میں اپنی تعداد تقوش کی مطابق نمایند ہی خاص ترسموں ، (ه) ه سرو راجیه عامله کمیتی » ایك سال کی ائی منتخب هوا کری گی ؛ اور کانفرنس سال مین دو دفعه ماه حمل (اپریل) اورماه میزان (ا کتوبر) مین منعقد هوگی .

(و) بوقت ضرورت سروراجیه عامله کمیتی کی فیصله پر یا (۴۰) ممبررن کی متفق درخواست پر کانفرنس بلائی جاسکتی هی .

(۱۲) ه سروراجیه عامله کمینی اپنی خاص کامون کی لئی چهه ماتحت انجمنین بنائیگی؛ جن مین کمینی، بارتی مجرون کی ساتمهرضا کار بهی اپنی انتخاب سی شامل کری گی . بوقت ضرورت ان انجمنون مین بارتی پر وگرام سی همدردی رکهنی والی تنخواه دار اصحاب بهی شامل کئی جاسکتی هین .

(الف) ہ انجمن تنظیم » جو ہمایك پرگنه، تحصیل اورضاع مین اینا دفتر کھولی گی ، جو

(۱) کمان سبهائین ، انجمن مزددوران ، دماغی محنت کشون کی محافل اور طالب علمون کی محالس مسامر، قائم کرین گی؛ یا ایسی محالش کو آپی تنظیم مین شامل کرین گی ؛

﴿ ﴿ ﴾ بَارِتِی فَنْدُ جَمْعَ کُرین گی ، جس مین ممبرون کی منتقل شدہ جائدادین ، بارتی فرض ، تیکس آزادی اوروہ تمام مالی امداد داخل هی ، جو انسانیت کی همدرد ، سواراج کی همدرد اور سروراج کی همدرد لوگون سیملی گی .

(۳) محنت کش طبقه کی حاجتمند افراد کی فهر - تین طیار کرین گی ، که ان پرکس قدر قرض هی ، اور مستقبل مین انکوکس قدر روپیه بطور امداد اور کس قدر بطور قرض بلا سود ملنا چاهی ، (ب) ، انجمن نشر تشو بقات ، جو اپنی ملك کی عام زبان مین ایك « سروراجیه اخبار ، جاری کری گی ؛ بارتی پروگرام کی متعلق این « سروراجیه اخبار ، جاری کری گی ؛ بارتی پروگرام کی متعلق انریچر ایك لائبریری مین جع کری گی ، جس کی شاخین هردفتر تنظیم کی ساتبه قائم هونگی ؛ ملك کی تمام یونی ورستیون مین بارتی پروگرام . بطور نصاب داخل گرانی کی کوشش کری گی ؛ ایسی مکاتب نبائی بطور نصاب داخل گرانی کی کوشش کری گی ؛ ایسی مکاتب نبائی گی ، جهان بارتی پروگرام پرهانی کی شی اعلی معلم تیار هون .

(ج) ه انجمن انصباط ه (جس مین پارتی ممبرون اور رضاکارون کی سواء اور کوئی شامل نہیں ہوسکتا) پارتی ممبر اور رضاکار بہرتی کری گی ؛ انضہ باط کی لئی ہدایات نافذ کیا کری گی ؛ پارتی ممبرون اور رضاکارون کی ضروریات کا انتظام کری گی ؛ انکی خدمات کا حساب لیا کری گی . اس انجمن کی احکام ممبرون اور رضاکارون کی لئی قطعی ہیں .

(د) ه انجمن کو اپیریتو بنك » (جس مین مالیات کی تخواه دار ماهم بهی شامل کئی جائین گی) بارتی فندسی ایك «سروراجیه کواپیر یتوبنك » کی بیناد دالی گی . اس مین .

(۱) حامیان انسانیت، سوشل ریفار مرون، همدردان سواراج اور همدردان سرو راج کی صدقات جمع کئی جائین گی ، جو محنت کش طبقه کی حاجتمندون کر بطور امداد یا بطور قرض بلا سوددئی جائین گی؛ اسی سی اس طبقه کی پر انی قرض ادا کی جائین گی .

(٣) كاروبارى لوگونكى عموماً اور محنت كش طبقه كى امانتين خصوصاً اسمين جمع كى جائين كى ، اوركوا پېريتو سوساييتون مين بطور سرمايه لكائى جائين كى . ار باب الاموال بجائى سودلينى كى نفع و نقصان مين شريك رهين كى .

(۳)سرو راجیه بنك ، بیرونی ممالك سیسودی لبندین کرنی پر مجبورهی . اسی مستثنی قرار دیكر یه بنك سروراجیه هند ، مین کسی طرحکا سودی لین دین نهین کریکا .

(ه) « نجمن کو اپبریتوسوشائتیان » سروراجیه بنك سی سرمایه لیکر سروراجیه شرکت هائی تماون کهولی گی ، جوزراعتی پیداوار اور ضروریات محنت کش طبقه کی تجارت کرین گی؛ محنت کش طبقه مین امداد اور قرض بلاسود ا هی شرکتون کی توسطسی تقسیم هوگا .

(و) «انجمن محاسمه دیون جو »

(۱) مقروض محنتکش طبقه کی پرانی قرضکی ادائیگی پی ضمه لیکر پنچایتی فیصله سی رقوم واجب الاداء معین کری گی جسکو سروراجیه بنك اپنی صیغه جمع صدقات سی ادا کری گا .

(۳) « برطانوی قرضه هند » کاجس قدر حصه اس ملك پرعائد هوتا هی ، اس کی ادائیگی کی لئی سوسائی کی مختلف طبقات کی مناسب شرح « تیکس آزادی » معین کری گی؛ اپنی ملك سی قرض آزادی گی کی و سروراجیه هند » اور هندوستان کی دوسری حصون مین قرض آزادی کا انتظام کری گی .

(۱۳) «سروراجیه کانغرنس » منعقد هونی سی پهلی جس وقت ایک ه سرو راجی ملك » مین پارتی ممبرون کی تعداد (۲۰) تك پهنچ حائی تو وه اپنی ملك کی لئی « انجمن نشر نشویقات » بنائین کی ، حو عارضی طور په اس ملك کی « سرو راجیه عامله کمیتی » کی تمام فرایض انجام دی کی .

(۱٤) کم از کم تین سرو راجی ملکون کی (۳۰۰) پارتی ممبرون اور (۹۰۰) رضا کارون کی مشترکه کانگریس « سرو راجیه هند » کی تمام پارتیون کی باهمی معاملات اور خارجیه تعلقات مین اعلی احتیارات کی مالک هی . اسی « مهابهارت سروراجیه کانگریس » کها حاشکا .

اس کانکریس مین ان تمام پارتیون کی ممبر بطور مشیر شریك ، هو سکین گی، جن کی ساتهه پارتی اشتراك عمل کا فیصله کر چکی هی؟ لیکن ان کو رای دینی کا حق حاصل نههوکا .

(الف) یه کانکریس اس اساسی قانون کی ایسی دفعات کی تشریخ و تکمیل کری گی ، جو ان مطالب سی تعلق رکهتی هین . نیزاپنی انتظامی ، مالی اور عدالتی اختیارات اپنی بمانیده مجلس «مهابهارت سر و راجیه مرکزی کمیتی » کو تفویض کرکی اس کی کار روائیون کی نکرانی و تصدیق کرتی رهی گی .

(ب)یه کانکریس سال مین ایك دفعه انعقادپذیر هوگی، اسکی احلاس دو حصون مین تقسیم هونکی: اول سروراجیه هند کی داخلیه معاملات کی متعلق دویم سرو راجیه توافق ایشیائی کی

خارجیه معاملات کی متعلق . اس کانگریس کی ائی ایك مستقل قانون بنایا جائیکا .

(ج) اس کانگریس کا پہلاکام دو حصون مین منقسم هی:
اولیه که طبقه محنت کش کی ضروریات پوراکرنی میں جسسروراحی
ملک کو قرض کی ضرورت هو اس کی لئی دوسری سروراحی
ملکون اور هندوستان کی دوسری حصون سی قرض حاصل کرنی
کا انتظام کری ؟

دویم یه که « سروراجیه هند » پر جس قدر « برطانوی قرفه » عائد هوتا هی ، اسی ایسی قرض مین تبدیل کرنی کی لئی جسسی سیاسی آزادی کو نقصان به پهنچتاهو بیرونی ملکون سی قرف لینی کا انتظام کری . اس کی لئی یه کانکریس ایك « می کزی سرور راجیه کو اپیریتوبنك دهلی » قائم کری گی ، جس سی تمام « سرو راجی کو اپیریتوبنك دهلی » قائم کری گی ، جس سی تمام « سرو راجی کو اپیریتوبنك ه وابسته هونگی ، اور جس کی شاخین ایشیائی ممالك مین اور ایجنسیان یوروپ وامریکه مین کهولی جائین کی .

(د) اس ه کانکریس » کا دوسراکام یه هیکه هسروراجیه متوافق جهوریات مند، پیداکری . اسکیائی یه کانکریس سروراجی ملکون کی حدود معین ومشخص کری کی ؛ قومی اور مذهبی احتلافات کا (تصفه کرنی والی عدالتی پنچائین بنائیگی .

ره اس کانگریس کا خارجیه معاملات مین و سروراجیه توافق ایشیائی » پیدا کرنا اهم کام هی. اسکی لئی اس کانکریس کی احلالون مین ایشیائی ، پیدا کرنا اهم کام هی اسکی لئی اس کانکریس کی احلالون مین ایشیائی اقوام شامل هونگی ، مین دسروراجیه توافق ایشیائی ممالك مین «سروراجیه توافق ایشیائی ممالك مین «سروراجیه توافق ایشیائی»

کی مراکز اور یوروپ وامریکیمین د سرو راجیه دفاتراستخبارات، (انفرمیشن بیورو)کهولی گی .

(۱۰) « مهابرارت سروراجیه مرکزی کمینی » مین (۱۰۰) پارتی ممبر هونگی ؛ اسکی مختلف انجمنون مین پارتی ممبرون کی سواءاورکوئی شریك نه هو سکیگا .

اس مرکزی کمیتی مین همایك سروراجی ملك کی ممبر اس ملك کی تمداد نفوس کی لحاظ سی منتخب هونگی .

(۱٦) جس وقت تك « مهابهارت سرو راجیه مرکزی کمیتی »، منتخب بهبن هوتی ، عارضی طور پر ه كانگریس (سرو راجیه) کمیتی ^د كابل » اس كی تمام فرایض انجام دیتی رهی گی .

(النه) «کانگریس سرو راجیه کمینیکابل » جب تك « مهابهار گوسرو راجیه مرکزی کمینی » کی باقاعده نمایند گی نهین حاصل کرنگر اس وقت تك کمی خارجی اقتصادی معامله کی تکمیل نهین کرسکر اس وقت تك کمی خارجی اقتصادی معامله کی تکمیل نهین کرسکر اس (ب) «کانگریس سرو راجیه کمینی کابل » اپنی ضرورت کی مو اس ایشمائی ممالك مین اینا مرکز تهدیل کرسکتی هی .

سرور راجیه جهوریته کی سیاسی وابتصادی اصول ا۔۔یه

(۱۷) هرایك سرو راجیه جمهوریته مین نمام ایسی لرکیما ارکیون کی لئی جو مکتب جانی کی عمر رکهتی هین ابتدائی ا ۔ لازمی تعلیم کا اور ثانوی مفت تعلیم کا انتظام کرنا حکومت کا ض ہوگا .

(الف) یه بهی ضروری هی که مکتب نجانی والی مردوعورت لئی تعلیم کا خاص انتظام کیا جائی .

(ب) م . س. پارتی اردو رسم الحظ کو ایسی لوگون کی آسانی لئی مقطوع حروف مین لکهنی کبی تائید کرتی هی .

رمایک سرور راجیه جمهوریته مین (الف) کسانوناوران تعلق رکهنی والی پیشه ورون کی « کسان سهائین » (ب) تعلق رکهنی والی پیشه ورون کی « کسان سهائین » (ب) تری اور کارخانه مین کام کرنی والی مزدورون کی « انجمن هائی وران » (ج)دفتروناور تعلیم گاهون مین کام کرنی والون کی «محافل کشان دماغی » بنانی کا ناقابل تنسیخ حق محنت کش طقه کو حاصل ، کشان دماغی » بنانی کا ناقابل تنسیخ حق محنت کش طبقه کو حکومت سی ناراض ؛ جن مجالس کی توسط سی وه لوگ اپنی مطالبات پیش کرین گئی ، انتخابات مین حصه این گی ، محنت کش طبقه کو حکومت سی ناراض کی صورت مین بهی ان مجالس کی فیصله پر استرائک کا حق کی صورت مین بهی ان مجالس کی فیصله پر استرائک کا حق هوگا .

(۱۹) سرو راجیه جمهوریته کی پنچایت (پارلیمنت) کو تمام قانونی، ر عدالتی اختیارات حاصل هونگی . اس کی انتخابات مندرجهذیل ، یر عمل مین آئینگی :

الف) هماعاقل بالغ مرد وعورت كو جوكسى اخلاقی جرممبن ، نه هو چكا هو ، اس پنچایت كی انتخابات مین رای دینیكا حق هوگا.

بَ کسانون ، من دورون اوردماغی محنت کشون کو اپنی سبهاون ،

انجمنوناور شفلون کی توسط سی اپنی تناسب آبادی کی مطابق نمایندی بهیجنی کا حق حاصل ہوگا .

(ج) سوسائتی کی دوسری صنفون یعنی زمیندار، ساهوکار، سرمایه دار اور تاجر کوانکی تعداد نفوسکی مطابق حق نمایندگی ملیگا. کسی صورت مین بهی انکی اهمیت کی بنایر انکو تعداد نفوس سی زیاده حق نمایندگی به بین دیا جائیگا.

(د) ان مالدار اصناف مین سی اگر کوئی صنف سرو راجیه جمهوریته کی اقتصادی وسیاسی اصول اساسیه کی مخالفت کری گی، تو ایك محدود و قت تك اس کا حق نمایندگی سداب کیا جا سکتاهی . جس کی لئی علیمده قانون بنایا حائمینا .

(۲۰) فوائد عامه کی تمامذرایع قومیملکیت قراردئی جائین گر (۲۱) انفرادی ملکیت (منقوله و غیر منقوله) محدود کر، جائی گی . معین حد سی زیاده حائداد قومی ملکیت قراردی جائی آ (الف) ادنی درجه ملکیت کی تشخیص « سرو راجیه کانفرند کا کام هی .

(ب) مالدارون پر متراید تیکس لیکایا جائیگا . جسکی آخر حد (۰۰) فیصدی تك هوگی .

(۲۲) ملک کی اراضی قومی ملکیت قراری دی جائینگی ، انظام زمنیداری منسوخ کر دیا جائیگا . کسان اور گورنمنت کی کسی کو اراضی سی تعلق نه هوگا .

(الف) سرو راجیه هند کی ان جمهوربتون مینجهان مسلم کی اکثریت هی ، « م. س. پارتی ، فاروق اعظم کی فیصله کی مطرب زمیندارون کو ملکیت اراضی چهورنی اور امام ابوحنیفه کی فیصله کی مطابق مزارعه چهورنی پر مجبور کریگی . زمیندارون کو فقط گورنمنت ایجنت کی طور پر کام کرنی کا موقعه دیا جائیگا .

(ب) ایسا هی طرز عمل « سرو راجیه هند » کی ان تمام جمهوریتون مین اختیار کیا جائیگا ، جهان اکثرین آبادی کا مذهب اس اصول کی تائید کرتا هی ؛ یا سیاسی بیداری عام هو چکی هی .

(ج) جن جمهوریتون مین اکتریت آبادی کا مذهب اس کی تائید نهین کرتا ، اور وهان سیاسی بیداری بهی عام نهین هی ، تو ان نبجمهوریتون مین اولا ملکیت زمین محدود کرنی پر اکتفاء کیاجائیگا؛ کرد سیاسی بیداری عام هونی پر اراضی کی انفرادی ملکیت منسو خرین جائی گی .

رد) هم کاشتکار خاندان کو اس قدر اراضی ضروردی جائیگی، کور قدر وه خود کاشت کر سکی. اس زمین پر اس خاندان کا دوامی میر کاشت ایسی قانون کی ذریعه سی محفوظ کر دیا جائیگا، جوکسان وُن کی که نسل کی مشوری سے بنایا جائیگا،

جم ون کی کونسل کی مشوری سی بنایا جائیگا . جم (ه)کاشتخار سی گورنمنت کل بیداوارکا ﴿ حصهکسان سماؤن توسط سی بطور خراج وصول کریگی .

تی توسط سی بطور خراج وصول کریگی. تصافی کا انتظام گورنمت (و) قومی ملکیت مین دی هوئی اراضی کا انتظام گورنمت مین این استان کی کو نسلون کی زیر اهتمام رکھی گی.

ایشی سبهاؤن کی کو نسلون کی زیر اهتمام رکھی گی . ایشی (ز) کسان سبهاؤن کو سرکاری امداد بصورت قرض بلا سود مین نائیگی ؛ اور انکی لئی زراعتی مشینری نرم شرائط ادا ئیگی اهیا کی حائیگی . (ح) کسان آبادی کی لئی حکومت مفت طبی امداد کا انتظام کری گی .

(۲۳) سودی لین قطعاً بند کر دیا جائیگا . محنتکش طبقه کی پر آنی قرضی بیباق کردئی جائینگی. حاجت مندون کو امدادیاقرض بلاسود دینی کا مستقل انتظام هوگا .

(۲۶) داخلی تجارت سرو راجیه کو ایپریتو سوسائتیون اور خارجی تجارت «حکومت متوافق جمهوریات هند» کی توسط سی عمل مین آئی گی . تجارت پیشه افراد کوان سوسہ ئیتیون مین شرکت که موقعه دیا حائیگیا .

(۲۰) قومیملکیت مین دی هوئی کارخانی اورفیکتریان د آیج مزدوران » کی کونسلون کی زیر اهتمامچلائی جائین گی، اور مزدو کو نفع مین حصه دیا جائیگا .

(النه) مزدورون کی کام کا ایك دن (۱) گهنتی کا سبه جائیگا . هندوستانی مزدور کو سرد ملکون کی مزدورون کی:

الله الله الله الله الله الله الله کرنی پر مجبور نهین کیا جائیگا . « م.س دماغی محنت کشون اور جسمانی محنت کشون مین تفریق سوسا دیای مضر سمجهتی هی .

(ب) مزدورون کی ادبی شرح مزدوری حکومت کی قامیر رهوگی . اور اسی طرح بچون اور عورتون کی اوقات مح مقرر هوگی ، اور اسی طرح بچون اور عورتون کی اوقات مح بر هاپی ، بیماری ، حادثه ، حمل اور بیکاری کی ائی الاؤنس خو مین تعیین کئی جائین گی . ان قوانین پرانجمن مزدوران کم مین تعیین کئی جائین گی . (ج) مزدورون کیخاندانون کی لئیحکومت مفت طبیامدادمهیا کری گی ؛ اور انکی لئی ستهری گهرون کا انتظام کری گی .

(۲٦) غیر مستقیم محصولات مثلا ریل کا کرایه، داك کا محصول، عل کا محصول و غیره مستقل طور پر محدود کردئی جائین گی .

عمل معلون و عیره مستس طور پر حدود تردی جایی تی . غیروریاتزندگی اوراعلی تعلیم سیستا رکهنا حکومت کا اهم فرض هوگا.

(۳۷) برطانوی قرضه هند سی اپنی اقتصادی آزادی حاصلکرنی کے لئی « تیکس آزادی » همایك متنفس کو ادا کرنا هوگا .

300

کوندی سرو راجبه جمهوریته کو، (کی قومی اور مذهبی اصول اسیاسیه

بحث

2.5

میر آن ایک اگر کسی سرو راجیه جمهوریته مین ایک اهم اقلیت آبانه آبانه را نی علحدة قومیت قائم رکهنا ضروری سده جهتی هی ، تو جمه ورت سرو راجیه مرکزی کمینی » اس اقلیت کو اپنی علحده کمینی » اس اقلیت کو اپنی علحده کمینی » نوین نانی کا اختیار دی سکتی هی .

تصار مورت مین اس جمهوریت کو اس قوم کی اصل آبادی سی قدر علاقه ضرور دیا جائیگا ، جس می وه ابنی اقتصادی ایشیا رز نیرورتون کی حفاظت کرسکی . اس قسم کی اقلیت کی مثال مین این سکهه قوم هی ، جس کی لئی «کانگریس کمیتی کابل » نی این جمهوریته علحده کردی هی .

(۲۹) هرایك سرو راحیه جهوریته این اکثریت والی آبادی کمی مذهب کو ابنا ستیت مذهب بنا سکتی هی ، اگر اس مذهب کی رهنما پی مذهب کا ایسا مجموعه احکام پیش کرنی مین کامیاب هو جائین ، جو «مهابهارت سرو راجیه مرکزی کمیتی » کی فیصله مین « سرو راجیه جهوریته کی سیاسی واقتصادی اصول اساسیه » کمی خلاف ارتجاعی مواد سی باك هو . اس صورت مین لازمی طور پر اس «مهوریته کا پریز یدنت اس مذهب کمی پیروکاروزمین سی منتخب هوگا مذهب ستیم را الف) جس صورت مین اگریت والی آبادی کا مذهب ستیم مذهب بن گیا ، اس صورت مین اگر کسی اقلیت کا مذهب ستیم مذهب بن گیا ، اس صورت مین اگر کسی اقلیت کا مذهب

مذهب بن گیا ، اس صورت مین اگر کسی اقلیت کا مذهب سده
«مهابهارت سرو راجیه مرکزی کمیتی » کی فیصله مین اس ،
کو پوراکرتاهی ، تو اسی بهی اپنی پیرؤون کمی تناسب آبادی کر
سی مذهبی معاملات مین سرکاری امداد حاصل کرنی کا حق ،

(ب) ایسی مذاهب کو جوپارتی پروگرام کا سرو راجیه جمال کی سیاسی واقتصادی اصول اساسیه مین ساتهه نهین دی سی فقط اسی صورت مین مذهبی تعلیم کی آزادی دی جائی گی به اس کی پیروکار مهابهارت سرو راجیه مرکزی کمیتی کو او دلادین که وه،سیاسی معاملات مین حصه نهین لین گی .

(ج) بلا استنا تمام مذاهب کی مقدس مقامات فانون سر سمجھی جائین گی . ان محدود رقبون کی ائی « مھابہارت سر مرکزی کمتی » خاص قانون بنائی گی .

اسی طرح اگز کسی قوم کی مرکزی تعلیمکاه دوسری

احاطه مین واقع هو ، تو وه بهی خاص قاون کی ذریعه سی محترم قراردی جائی گی .

(۳۰) ایک سرو راجیه جمهوریته اگر کسی مذهب کو سرکاری مذهب بناتی هی ، یا اگر کسی مذهب کو تسلیم کر لیتی هی ، تو وه (الف) ان مذاهب کی تعلیم گا هون اورمذهبی مقدس مقامات کو انکی تعداد نفوس کی تناسب سی سرکاری امداد دی گی ؛ کو انکی تعداد نفوس کی تناسب سی سرکاری لعطیل منائی گی ؛ کی نئو (ب) ان مذاهب کی تهوارون پر سرکاری لعطیل منائی گی ؛

(ج) اگر آئمین سی کسی مذہب کی پیروکار آپی مرضی سی خاص ضرورت کی لئی آپی اوپر کوئی خاص تیکس عائد کرین، کومت اس تیکس کی جمع آوری مین مدد دی گی ؛

د) اشاعت مذهب کی ائمی کسی مذهب کو سرکاری امداد عائی گئی .

میرا همی این هندوستانی مذاهب کی باهمی تنازعات فیصل کرنی کی ائی میرا و راجیه جمهوریته مین عدالتی حراتی میرایت میان عدالتی حرات کی موافق ایك « ثالثی پنجایت » بنائی گی .

کی توست بنزانی) اگر ایك خاندان مین سی ایك عورت ماپ یا خاوند من سوسی رفاقت کر بغیر ابنا مذهب تبدیل کرتی هی ، تو اس عورت من من است و را من بخد نجایت کی سامنی امتحان هوگا ؛ اور و ماس بنجایت کی اجازت ایشر زنیره اپی خاندان سی جدانه هو سکی گی .

مین ایائی گئی ہے۔ اگر اس پنچایت کی سامنی کہی .ذہب کی پبرو کارونپر پہلے کی کی نام سی عورتون کی اغواء کا الزام کئی بارثابت ہوچکاہو، تو اس میذهب کی سرکاری مداد (اگر اسکو امداد ملتی می) بند کردی چائی گی ؟ ب به این دهب کی پیروکار م.س. مرکزی کمینی کو مطابق به کردین .

> حکومت متوافق سرو راجیه جهوریات هند (اندین فیدرل سرو راجی ری پبلیگن سنیت)

[۳۲] هم ایك « سرو راجیه جمهوریته » اپنی اقتصادی ، تمدنی اور سیاسی آزادی کو محفوظ کهتی هوئی « حکومت متوافق سرو، راجیه جمهوریات هند » کا آزاد رکن رهیگی .

(الف)حکومت متوافق سرور راجیه جمهوریات هند کا داراا دهلی هوکا . سرو راجیه هندمین اس حکومت کی دوثانوی م لاهور اور آگره بنائی جانی «ین ؛ تاکه اسی نمونه پر شمال ثی هنداوردکن مین اس فیدریشن کی ثانوی مراکزبنانی مین آس هنداورد کن مین اس فیدریشن کی ثانوی مراکزبنانی مین آس

م پنجاب ، « شمال مشرقی پنجاب ، ه جنوب مغربی پنجاب ، ه بیاو چستان » اور « سنده ، جن کی آبادی (۳) گرور هی لا تعاق رهنی هین . انکی مشترك زبان هندوستانی (اردو) می اور جهوریات ه بهارت » « راجپوتانه » «گجرات » حلقه مین داخل هین ؛ انکی مشترك زبان هندوستانی (اردو ، هند ؛ حلقه مین داخل هین ؛ انکی مشترك زبان هندوستانی (اردو ، هند ؛ اس فیدریشن کی مراکز مقامی جهوریتون تر ،

(ج) اس فیدریشن کی مراکز مقامی جمهوریتون آ رکھی جائین گی . انکی حکومت کی لئی خاص قانون بنایا [۳۳] اس فیدریشن مین هر ایك سرو راجیهٔ جمهور کی تناسب آبادی ؛ اقتصادی ، تمدنی اورفوحی اهمیت کی لحاظ سی چق نمایندگی دیا جائیگا . حکومت متوافق حمهوریات هند اور سرو واجیه جمهور بتون کی باهمی تعلقات معین کرنی کی لی ٔ « مهابهارت سرو راجیه کانگریس » ایك خاص قانون بنائی کی .

[٣٤] « حکومت متوافق سرو راجیه جمهوریات هند » مین مذهب کو حکومت سی جداکر دیا جائیگا ؛ اوراس حکومت کو نه توکسی خاص مذهب سی تعلق هوگا اور نه اسی اپنی مشتماه جمهو ربتون نم کی مذهب مین دخل دینی کا حق هوگا ؛ بشر طیکه ان جمهو ریتون مذاهب ان شرایط کو بورا کرتی رهین ، جن پر ان کو «م. س. مذاهب ان شرایط کو بورا کرتی رهین ، جن پر ان کو «م. س. ، مذاهب ان شرایط کو بورا کرتی رهین ، جن پر ان کو «م. س. ، نی تسلیم کیاهی .

کو ده این خاص وقت ک هندوستانی ریاستین بهی «حکومت در جمهوریات هند » مین شامل هو سکتی هین ، اگران کی (جمهوریات هند » مین شامل هو سکتی هین ، اگران کی (جانی اپنی حکومت کی اختیارات اپنی ملك کی « سرو راجیه پارتی» قبی به مین دیدین ، اوراپنی لئی فقط اتنی اختیارات پر اکتفاکرین ، وقت ایك قانونی حکمران کو کم از کم درجه پر حاصل هین . وقت ایك قانونی حکمران کو کم از کم درجه پر حاصل هین . ورت کی (سرو راجیه نظام نوانق ایشیائی (رت کی درجه پر داجیه ایشیائی اسرو راجیه ایشیائی دیدریشن]

توس براهٔ ۲] « م . س . بارتی » یقین رکهتی هی ، که آزاد هندوستان (و صوی ، نظام حکومت کامیاب نهین هوسکتا ، جب تك که ایشیائی س قد نجا آ اسی نظام کو منظور نه کرلین . اس، ای « م . س . بارتی» این قد نجا آ اسی نظام کو منظور نه کرلین . اس، ای « م . س . بارتی» (ز نمره آلک کا ایمراطوری اور سرمایه دا ی کی خلاف توافو پیدا ری سجهتی هی . م . س . باری اس تحریک مین مرکزی این سخهتی هی . م . س . باری اس تحریک مین مرکزی این کام کری گی .

(الف) « م . س . پارتی » روس کو نیم ایشیائی ممالک مین شهار کرکی « ایشیاتک فیدریشن » کاممبر تسلیم کرتی هی .

(ب) غیرایشیائی پس مانده ممالك مصر ومراکش بهی اپنیایس پارتیون کی توسط سی جو ایمپراطوری اور سرمایه داری کی مخالفت مین پیدا هون ، ایشیالک فیدریشن مین شامل هو سکتی هین .

ر ج) جن ایشیائی ممالك مین اس وقت شاهی حگومت قائم هی، اگر وهان کی مخالف ایمپراطوری وسرمایه داری بارتیان برسر جکومت بهی آجائین تواس حالت مین بهی وه « ایشیاتك فیدریشن ، مینشامل هو سکتی هین .

هو سدتی هین .

[۳۷] ه م . س . پارتی ، اس مقصد کی تکمیل مین ایشیائی مماا کی ..وشیالست پارتیون پر اعتماد کری گی باایسی پارتیون پر جوکائ .

مزدور اور دماغی محنت کش صنفوں کی صنفی مفاد کی محافظ ه

(الف) مهابهارت سروراجیه کانگریس کی جواجلاس وا فیدریشن ، کیائی مخصوص هونگی ، ان مین جس طرح ان هنه فیدریشن ، کی تخالف ایمیون کی نمانیدی بطور نمبر شریك هوسکین گی ، جنسی پارتی عمل کا فیصله کر چی هی ، اسی طرح ایشیائی ممالك کی مخالف ایمیوا .

. (ب) مهابهارت سرو راجیه کانگریس کی جو اجلاس ا فیدریشن کی لئی مخصوص هونگی، ان مین یوروپ وامریکه کی سو پارتیون یا محافظ محنت کش پارتیون کی مانیدی بطور مشیر شامل هو سه لکن انهین رای دینی کا حق نهوگا.

وسرما ہداری پارتیون کی عالیدی ہی بطور ممبر شریك ہونگہ

[۳۸] م.س بارتی اپی ثانوی مرکزلاهورکو ایشیاتک ا کا مستفل مرکز قرار دیتی هی .

Adeel Aziz Collection